

A black and white photograph of a demolition site. In the background, a large, multi-story building is being dismantled, with a section of its upper floor suspended in the air. Thick clouds of dust or steam rise from the base of the structure. In the foreground, several workers are visible. On the left, a man in a light-colored jacket and a peaked cap stands on a pile of rubble, looking towards the camera. In the center, a person wearing a dark jacket and a striped helmet stands with their back to the camera. To the right, a group of workers, some wearing hats, are huddled together, looking towards the demolition site. The ground is covered in a large pile of dark, jagged rubble and debris.

K. H. WIIK
Kovan kokemuksen opetuksia

NTAMO

KOVAN KOKEMUKSEN OPETUKSIA

K. H. WIIK

**KOVAN KOKEMUKSEN
OPETUKSIA**

SANANEN SUOMEN TYÖVÄELLE

NTAMO
HELSINKI 2018

Näköispainos
K. H. Wiik, *Kovan kokemuksen opetuksia* (1918).
3. p. Kansanvalta, Helsinki 1919.

ISBN 978-952-215-727-0

ULKOASU
Göran de Kopior

KANNEN KUVAT
Helsingin kaupunginmuseo: Helsingin valtaus 1918:
Etukannen (ja s. 111/115) valokuva: Gunnar Lönnqvist
(Turun kasarmin palon jälkeen 17/iv/1918)
Takakannen valokuva: Urho Kaukokallio
(Työväentalon torni palaa 13/iv/1918)

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand GmbH,
Norderstedt, Saksa

ntamo, Helsinki 2018
www.ntamo.net

KOVAN KOKEMUKSEN OPETUKSIA

SANANEN SUOMEN TYÖVÄELLE

KIRJOITTI

KARL H. WIIK

KOLMAS PAINOS

H^ËELSINKI

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KANSANVALTA

JAKAJA SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUETOIMISTO

Esipuhe.

Tämä kirjanen syntyi touko- ja kesäkuussa 1918, siis surullisimpana aikana, jota Suomen työväki on elänyt. Turvattomana makasi se verissään, ja näyttivät pä jotkut toivovan, että nyt oli kaikiksi ajoiksi päästy sosialidemokraattisesta työväenliikkeestä tässä maassa.

Ken tuntee nykyajan yhteiskunnan luonteen ja sen kehityksen lakeja, ymmärsi kuitenkin, ettei niin tulisi käymään. Sillä työväenluokka tulee olemaan, niin kauan kuin ylipäänsä luokkia on olemassa, ja aina se pyrkii vapauteen, kunnes tämä pyrkimys toteutuu. Mutta tällöin on sen tarkoin valittava tiensä ja taistelukeinonsa, ettei se erehdy käyttämään semmoisia, joista vain sen vastustajat hyötyvät. Ja jos se tässä suhteessa on erehtynyt ja kärsinyt tappion, ei se saa heittäytyä toivottomuuteen eikä myös antaa kostonhimon himmentää arvostelukykyä. Tämän välttämiseksi taas on mitä hyödyllisintä, että se tarkastelee omaa menneisyyttään ja koettaa siitä ottaa oppia.

Näin ajatteli allekirjoittanut keväällä 1918, ja niin syntyi tämä kirjanen. Ja ovathan eräät ilmiöt Suomen työväen keskuudessa viime kuukausien aikana osoittaneet kirjasessa kosketeltujen kysymysten pohtimisen tarpeelliseksi, jotta päästäisiin täyteen selvyyteen siitä menet-

telytavasta, jota maamme sosialidemokratian on noudattava.

Kirjasen molemmat ensimmäiset painokset, jotka ilmes-
tyivät 1918 vuoden lopussa, myytiin heti loppuun, mikä
seikka viittaa siihen, että kirjasessa lausutut mielipiteet
nauttivat Suomen työläisten keskuudessa kannatusta.
Kolmanteen painokseen olisin tahtonut tehdä eräitä muu-
toksia ja lisäyksiä, ottaen huomioon viime aikojen tapah-
tumia, mutta tämä kävi käytännöllisistä syistä mahdotto-
maksi, ennenkaikkea sen johdosta, että painos ladottiin
sill'aikaa kun tekijä istui Helsingin poliisivankilassa.
Tehdyt muutokset koskevat sen vuoksi etupäässä vii-
meistä lukua, jossa kuvattiin tulevaisuutta, joka nyt jo
on muuttunut nykyisyydeksi.

Helsingissä toukokuussa 1919.

T e k i j ä.

Muutamia piirteitä Suomen sosialidemokratian aikaisemmasta kehityksestä.

Tutkittaessa niitä seikkoja, jotka ovat antaneet Suomen sosialidemokratialle leppymättömän ja kiivaan luokkataistelupuolueen leiman, on ensinnä otettava huomioon ne yhteiskunnalliset olosuhteet, joissa työväenliikkeemme on kehittynyt. Se on ollut tavallaan samassa asemassa kuin niiden muiden agraarimaiden (etenkin Itä-Euroopan) työväenliike, joissa kapitalismi horjuttaa vanhaa talonpoikaistaloutta, köyhdyttää ja suorastaan proletarisoiden suuria joukkoja maanviljelijäväestön vähemmän vastustus- ja kehityskykyisiä aineksia. Nämä häkeutuvat joukottain teollisuuden palvelukseen, eikä sekään voi tarjota heille riittävää toimeentuloa. Liittyessään työväenliikkeeseen antavat nämä usein huutavassa hädässä sekä muutenkin alhaisella kehitysasteella olevat ainekset koko liikkeelle levottoman leiman, niiden suhteen kun ovat kokonaan voimassa Marxin sanat köyhälistöstä, jolla on vain kahleensa menetettävänä.

Tasaisen kehityksen mahdollisuutta vähensi Suomessa vielä se seikka, ettei täällä ollut radikaalista porvaripuoluetta, joka kaukonäköisesti ja päättäväisesti olisi ryhtynyt korjaamaan pahimpia yhteiskunnallisia epäkohtia.

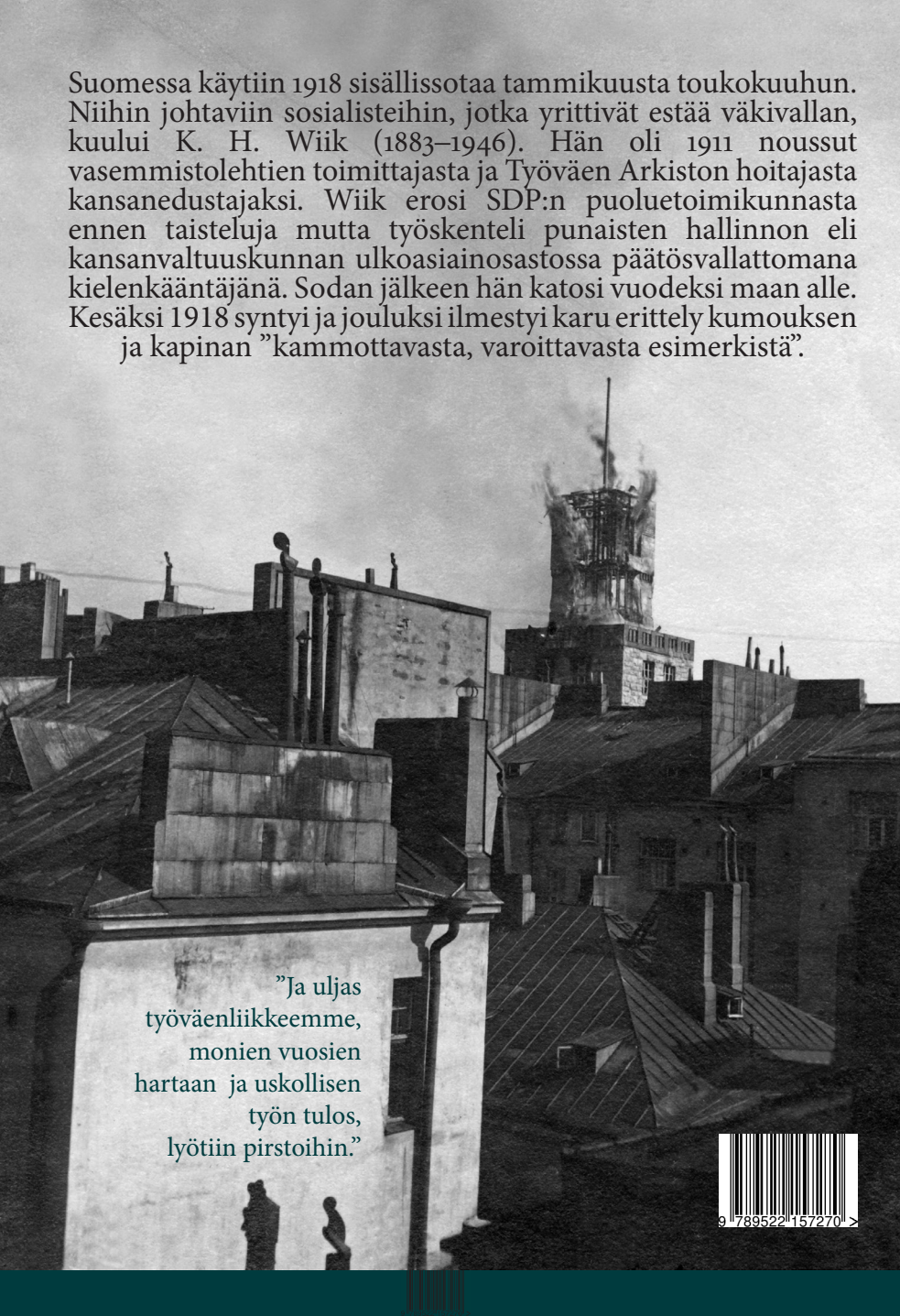
Maamme sisäiset ja ulkonaiset valtiolliset olot eivät olleet sallineet tällaisen puolueen syntyä. Puoluejaon

määräsi ensin kielipolitiikka tai siinä esiintyvä ristiriita toiselta puolen ruotsinmielisen virkavallan ja suurporvariston sekä toiselta puolen suomenmielisten talonpoikien ja pikkuporvarien etujen välillä. Aikaa myöten tosin kielipolitiikka menetti merkityksensä, muuttuen vain keino-tekoiseksi kiihottimeksi vaaliagitatsionissa. Niin muodostui Suomen miltei joka porvarillinen puolue mitä erilaisimpien suuntien ja mielipideryhmien näytekokoelmaksi, ja nopeasti kasvava »maalaisliitto» osoitti sekin tavallaan, ettei Suomikaan voisi ajan pitkään olla vailla uusiaikaista puoluejakoa porvarillisellakaan taholla. Mutta se ulkonainen kehys, jonka kielikysymys jo vuosikymmeniä sitten porvaripuolueille antoi, on melkein tähän saakka kestänyt ja ollut yhtenä syynä, minkä vuoksi eivät nämä ole voineet vetää puoleensa sosialistiseen, kansainväliseen suuntaan kehittyvää työväenluokkaa. Maalaisliitto taas syntyi aikana, jolloin työväki jo oli järjestynyt sosialidemokraattisesti, ja joka tapauksessa ei sen ollut mahdollista saada mukaansa aikamme työväenluokan kantajoukkoa, teollisuustyöläisiä.

Tuskin oli kielipolitiikka alkanut menettää merkitystään, kun »Venäjän kysymys» astui etualalle ja aiheutti muutoksia porvarillisella taholla vallitseisiin puolueoloihin. Siis taaskin ei-yhteiskunnallista laatua oleva kysymys. Sekään ei voinut saattaa työväkeä seuraamaan porvarillisia tunnussanoja, sitä vähemmin kun sitä jossakin määrin käytettiin syrjäyttämään työväen vaatimuksia, kuten esim. 1904—05 vv. valtiopäivillä äänioikeuskysymys, joka silloin hylättiin sillä perustelulla, ettei ollut säännöllisen lainsäädäntötyön edellytyksiä.

Kapitalistinen kehitys kulki sillä välin rientoaskelin eteenpäin, luoden nopeasti kasvavan palkkatyöläisluokan

Suomessa käytiin 1918 sisällissotaa tammikuusta toukokuuhun. Niihin johtaviin sosialisteihin, jotka yrittivät estää väkivallan, kuului K. H. Wiik (1883–1946). Hän oli 1911 noussut vasemmistolehtien toimittajasta ja Työväen Arkiston hoitajasta kansanedustajaksi. Wiik erosi SDP:n puoluetoimikunnasta ennen taisteluja mutta työskenteli punaisten hallinnon eli kansanvaltuuskunnan ulkoasiainosastossa päätösvallattomana kielenkääntäjänä. Sodan jälkeen hän katosi vuodeksi maan alle. Kesäksi 1918 syntyi ja jouluksi ilmestyi karu erittely kumouksen ja kapinan ”kammottavasta, varoittavasta esimerkistä”.

”Ja uljas
työväenliikkeemme,
monien vuosien
hartaan ja uskollisen
työn tulos,
lyötiin pirstoihin.”

9 789522 157270 >